

SB-3931

M. R. S. (Sem. II) Examination
March / April – 2011
Rural Finance & Co-operation

Time : Hours]

[Total Marks : 35

સૂચના

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fillup strictly the details of signs on your answer book.

Name of the Examination :
M. R. S. (Sem. II)

Name of the Subject :
Rural Finance & Co-operation

Subject Code No. : 3 9 3 1 Section No. (1, 2,.....): 1&2

Seat No. :

Student's Signature

(૨) વિભાગ-૧ અને વિભાગ-૨ માટે અલગ ઉત્તરવહી લેવી.

વિભાગ - ૧

- ૧ અર્થતંત્રમાં નાણાંની ભૂમિકાનું મહત્ત્વ સમજાવી ગ્રામ અર્થતંત્રમાં સંસ્થાકીય-બિન સંસ્થાકીય ધિરાણના પ્રકારો અને તેની અસરોની ચર્ચા કરો. ૧૫
- અથવા
- ૧ સમાવેશકારી નાણાકીય વ્યવસ્થા (ફાઈનાન્શીયલ ઈન્કલુઝન) એટલે શું ? વર્તમાન સમયમાં આ બાબત પર શા માટે ભાર મૂકવામાં આવે છે તેની ચર્ચા કરો. ૧૫
- ૨ સ્વાતંત્ર્ય બાદ ગ્રામ ધિરાણ ક્ષેત્રે સંસ્થાકીય ધિરાણની સવલતો વિકસાવવા લેવાયેલાં પગલાંઓની સમીક્ષા કરો. ૧૦
- ૩ લઘુધિરાણ ક્ષેત્રે કઈ કઈ એજન્સીઓ કામ કરે છે તેના પ્રકારો જણાવો તેમજ નાબાર્ડની બેંક તેમજ સ્વાશ્રયી જૂથોના જોડાણના વિવિધ મોડેલની સમજૂતી આપો. ૧૦

SB-3931]

1

[Contd...

વિભાગ - ૨

- ૧ સહકારના મુખ્ય સિધ્ધાંતો વિશે સંક્ષેપમાં સમજૂતી આપો. ૧૫
- અથવા**
- ૧ ભારતમાં સહકારી ચળવળનો ઉદ્ભવ અને ઈતિહાસની વિસ્તૃત છણાવટ કરો. ૧૫
- ૨ “ગ્રામવિકાસના ક્ષેત્રે સહકારી ક્ષેત્રની ભૂમિકા ખુબજ અસરકારક રહી છે”-
કથનને દષ્ટાંત આપીને સમજાવો. ૧૦
- ૩ આપણી પંચવર્ષીય યોજનાઓમાં સહકારી વિકાસના સ્થાનની સમીક્ષા કરો. ૧૦